

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ В ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ КАДРІВ

Головко Дар'я Юрїївна,

старша викладачка Білоцерківського
інституту неперервної професійної освіти
ДЗВО «УМО» НАПН України

м. Біла Церква, rinadarina88@gmail.com

Вступ. У сучасному світі, де динамічні зміни в технологіях та глобальні виклики диктують нові вимоги до спеціалістів різних галузей, актуальність питання підготовки кваліфікованих кадрів стає надзвичайно важливою. Суспільство постійно шукає інноваційні та ефективні методи навчання, щоб відповідати потребам сучасного ринку праці. Проблема підготовки кваліфікованих кадрів стає ще більш гострою через необхідність враховувати розвиток штучного інтелекту (ШІ) і його вплив на різні галузі діяльності.

Метою дослідження є вивчення ролі та впливу ШІ в підготовці кваліфікованих кадрів з урахуванням аналізу ринку праці.

Основні результати. Академічна спільнота проводить активні дослідження з використання ШІ в освіті. Робота В. Андерсона «The Theory and Practice of Online Learning» (2017) розглядає різні аспекти використання ШІ для поліпшення онлайн-навчання та вбачає його потенціал у підвищенні інтерактивності та ефективності навчання. Також, «Educational Data Mining and Learning Analytics» (Baker & Inventado, 2014) досліджує методи та інструменти аналізу даних для виявлення паттернів у навчанні, що може призвести до індивідуалізації навчання та покращення якості освіти. Використання ШІ в освіті супроводжується різними методиками, такими як використання когнітивних тьюторів, які індивідуально підтримують студентів під час навчання, як описано у роботі К.Р. Коедінгера та В. Алевен «Exploring the assistance dilemma in experiments with cognitive tutors» (2007). Також, G. Siemens та D. Gasevic у своїй роботі «Learning and Knowledge Analytics» (2012) розглядають використання аналітики даних для оптимізації навчальних процесів та підкреслюють

важливість збору та аналізу даних для досягнення кращих результатів в освіті [2].

Порівнюючи результати попередніх досліджень, можна визначити декілька ключових тенденцій. По-перше, використання ШІ в освіті сприяє індивідуалізації та підвищенню ефективності навчання. По-друге, аналіз даних стає важливим інструментом для виявлення проблем та покращення якості освіти. По-третє, розвиток технологій ШІ відкриває нові можливості для створення інтерактивних та інноваційних освітніх ресурсів. Загалом, аналіз сучасних досліджень та літератури свідчить про те, що ШІ має великий потенціал для трансформації освітнього процесу та підвищення якості навчання та підготовки кваліфікованих кадрів.

Використання ШІ та нейромереж в освіті впливає на навчання та підготовку кадрів. Основні позитивні аспекти цього включають індивідуалізацію навчання, ефективну автоматичну перевірку завдань та збільшення мотивації здобувачів освіти. Проте існують виклики у збереженні приватності даних та кібербезпеці. Для досягнення успіху у використанні ШІ в освіті, необхідно досягти балансу між перевагами та обмеженнями [1].

Сучасний ринок праці вимагає від робітників не лише традиційних навичок, але й здатності адаптуватися до постійно змінюючихся умов та використовувати останні досягнення технології. В цьому контексті ШІ стає ключовим інструментом для підготовки кваліфікованих кадрів. Він може допомогти у наступних аспектах:

1. Аналіз потреб ринку праці через обробку великих обсягів даних щодо вимог і потреб, враховуючи різноманітні сфери та галузі. Це дозволяє закладам освіти розробляти програми, які найкраще відповідають потребам роботодавців.

2. Створення індивідуальних навчальних планів для здобувачів освіти, враховуючи їхні потреби та навички, необхідні для конкретних робочих місць. Це дозволяє ефективніше підготувати їх до кар'єрних викликів.

3. ШІ може автоматизовано аналізувати робочі завдання та відповіді здобувачів освіти, надаючи швидкий і об'єктивний фідбек. Це допомагає студентам зрозуміти свої слабкі та сильні сторони та покращувати навички.

4. Віртуальні навчальні середовища та симулятори, створені технологіями ШІ, забезпечують навчання на практиці без реального ризику. Це особливо корисно для підготовки до робіт, де безпека є пріоритетом.

5. ШІ може використовувати дані про тенденції ринку праці для прогнозування майбутніх освітніх потреб і розробки програм на їх основі.

7. Навчальні заклади можуть аналізувати ефективність своїх навчальних програм за допомогою технології ШІ та рекомендувати вдосконалення на основі результатів [3].

В цілому, ШІ стає ключовим стратегічним інструментом для підготовки кваліфікованих робітників, забезпечуючи їм доступ до індивідуального, ефективного та актуального навчання, необхідного для успішної кар'єри в сучасному світі.

Список використаних джерел

1. Гончарова І. П. Використання штучного інтелекту в професійній діяльності педагога: можливості та виклики в умовах цифрового освітнього середовища. *Професійна діяльність педагога в умовах цифрового освітнього середовища* : Матеріали міжрегіон. науково-практ. семінару, м. Біла Церква, 27 квіт. 2023 р. 2023. С. 28–33.
2. Мар'єнко М., Коваленко В. Штучний інтелект та відкрита наука в освіті. *Фізико-математична освіта*. 2023. Т. 38, № 1. С. 48–53.
3. Яценко О. І. Технології штучного інтелекту: основні напрямки впровадження в освітній процес закладу вищої освіти. *Scientific research in the modern world* : Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference, м. Toronto, 24–26 серп. 2023 р. 2023. С. 252–257.